

Základná škola _____

Denný plán – Slovenský jazyk a literatúra

Trieda: 1. ročník

Deň: Pondelok

Týždeň: 1. – 5. september 2025

Školský rok: 2025/2026

Téma hodiny: V našej triede

Časová dotácia: 45 minút

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Učiteľka: _____

Jazykové prostredie: slovenské

ŠTANDARDY

Výkonové štandardy (citácie)

„Žiak vie vhodne využívať jazykové i mimojazykové prostriedky (mimika, gestá) a rešpektuje základné komunikačné pravidlá.“ (Slovenský jazyk a literatúra, 1.–3. ročník, jazyková zložka)

„Žiak vie aktívne počúvať hovorený text a reagovať naň jednoduchými odpoveďami alebo otázkami.“ (Slovenský jazyk a literatúra, 1.–3. ročník, jazyková zložka)

Obsahové štandardy (citácie)

„Pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba, ospravedlnenie.“

„Elementárne základy techniky aktívneho počúvania: reagovať otázkami na vypočuté texty; reprodukcia textov na základe počúvania.“

(Lokátor: Príloha č. 1 k Dodatku č. 7 k ŠVP – Jazyk a komunikácia)

CIELE

Obsahové

- Osvojiť si základné spôsoby komunikácie v triede: pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, prosba, poďakovanie.
- Spoluvytvoriť a pomenovať pravidlá správania sa v triede ako prvý krok ku kultúre komunikácie.

Kognitívne

- Porozumieť významu pozdravu, oslovenia a poďakovania v sociálnej situácii.
- Aktívne počúvať spolužiakov a reagovať na ich prejavy jednoduchou vetou alebo neverbálnym signálom (prikývnutie).

Motorické

- Používať primeranú gestikuláciu a mimiku pri komunikácii (úsmev, kývnutie hlavou).
- Sediť stabilne počas rozhovoru, udržiavať očný kontakt podľa komunikačných pravidiel triedy.

OČAKÁVANÉ VÝSTUPY

Medzikroky primerané 1. ročníku: - Žiačka sa predstaví (meno a priezvisko) v jednoduchej vete „Volám sa ...“.

- Žiačka pozdraví a osloví učiteľku a spolužiaka primerane situácii (ranný pozdrav, prosba o pomoc).
- Žiačka použije frázy prosím, ďakujem, prepáč pri modelovej situácii.
- Žiačka reaguje na hovorené pokyny učiteľky jednoduchou odpoveďou alebo činom (postav sa, sadni si do kruhu).

REALIZÁCIA

1. Motivácia (5 min)

Učiteľka použije privítanie žiakov v triede menom, vytvorí kruh a vysvetlí, že hodina je o tom, ako sa spolu rozprávame. Učiteľka ponúkne krátky príbeh o prvom dni v škole (jednoduchá ústna ukážka) a spýta sa: „Ako sa cítiš, keď ťa niekto pekne pozdraví?“ Učiteľka sleduje spontánne reakcie žiakov.

2. Expozícia (10 min)

Učiteľka použije demonštráciu modelového dialógu so žiačkou (pozdrav, oslovenie, predstavenie sa). Učiteľka ponúkne vetné modely „Dobrý deň, ja som ...“, „Prosím, môžem...?“, „Ďakujem.“ Učiteľka sleduje, či žiaci rozumejú významu viet a neverbálnym znakom (úsmev, kývnutie hlavou).

3. Riadený nácvik (fixácia) (15 min)

Učiteľka použije prácu vo dvojiciach. Učiteľka ponúkne kartičky s jednoduchými situáciami (príchod do triedy, požičanie ceruzky, ospravedlnenie po stretnutí). Žiaci skúšajú dialóg. Učiteľka sleduje správne použitie pozdravu, prosby a poďakovania a zaznamenáva jednotlivé úspechy (kto dokázal osloviť, poďakovať).

4. Aplikácia (10 min)

Učiteľka ponúkne spoločnú aktivitu „Pravidlá našej triedy“. Učiteľka použije veľký hárok papiera a zapisuje jednoduché pravidlá v krátkych vetách (napr. "Pozdravíme sa."). Žiaci dopĺňajú obrázky (ruky pri pozdrave, úsmev). Učiteľka sleduje, či žiaci chápu význam pravidiel a či ho vedia vysvetliť svojimi slovami.

5. Záver a reflexia (5 min)

Učiteľka použije kruh spätných viet: „Dnes som povedala ...“, „Dnes som sa naučila ...“. Učiteľka ponúkne možnosť vybrať si vetu z kartičky, ak žiak potrebuje oporu. Učiteľka sleduje istotu prejavu a schopnosť hovoriť pred skupinou.

HODNOTENIE

- Formujúce hodnotenie: Učiteľka sleduje používanie pozdravu, oslovenia a prosby v modelových dialógoch a poskytuje okamžitú slovnú spätnú väzbu ("Povedala si prosím, to je výborné.").
- Kritériá úspechu: Žiačka vie použiť minimálne jednu primeranú zdvorilostnú frázu v správnom kontexte; žiačka vie predstaviť sa vetou „Volám sa ...“.

- Záznam hodnotenia: Učiteľka použije triednu knihu (poznámka k splneniu cieľa hodiny) a vloží do portfólia žiačky pracovný list „Moje meno“.
-

ALTERNATÍVA PRI ZMENE PODMIENOK

Učiteľka použije hru „Kto sa ozval?“ namiesto práce v kruhu, ak nie je možné presúvať lavice. Učiteľka ponúkne pravidlo: jeden žiak sa predstaví so zakrytými očami ostatných, ostatní hádajú podľa hlasu. Učiteľka sleduje, či žiaci dodržia komunikačné pravidlá (čakám, kým som na rade, nevykrikujem). Rovnaký výkonový štandard je zachovaný, lebo žiačka používa pozdrav, oslovenie, predstavenie sa a aktívne počúvanie.

MATERIÁLY A TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE

- Pracovné listy „Moje meno“, kartičky so situáciami (pozdrav, prosba, poďakovanie), veľký hárok „Pravidlá našej triedy“.
 - Interaktívna tabuľa a projektor (zobrazenie obrázkov komunikačných situácií a piktogramov pravidiel).
-

INKLÚZIA A PODPORNÉ OPATRENIA

Univerzálny dizajn učenia:

Učiteľka použije vizuálnu oporu (piktogram pozdravu, gesto zdvihnutej ruky pri prosbe). Učiteľka ponúkne slovnú, vizuálnu aj pohybovú ukážku (pozdrav s úsmevom a kývnutím). Učiteľka sleduje, ktoré deti potrebujú viac času pri verbálnom predstavení sa a umožní im najprv iba ukázať kartičku s menom.

Cielené opatrenia (ak sa zistí potreba):

Učiteľka použije individuálne vedenie rozhovoru so žiačkou, ktorá potrebuje jazykovú oporu, a ponúkne jej vetný rámec „Volám sa ...“. Učiteľka sleduje úroveň komfortu žiačky a nevyžaduje dlhý samostatný prejav pred triedou. V prípade pretrvávajúcej potreby podpory učiteľka ponúkne spoluprácu školského podporného tímu v súlade s katalógom podporných opatrení.

BEZPEČNOSTNÉ A ORGANIZAČNÉ POZNÁMKY

Učiteľka sleduje bezpečný pohyb žiakov pri presune do kruhu, učiteľka použije dohodnutý signál na stíšenie triedy bez kričania. Učiteľka ponúkne jasné pravidlo, že počas hovorenia jedného spolužiaka ostatní počúvajú a nezasahujú do jeho osobného priestoru.

Dátum: __

Vypracovala: ____

Verzia: 1.1